จุลสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการจัดการสาธารณภัย

ลด·หยุด·ภัย

ปีที่ 18 ฉบับที่ 170
ฉบับประจำเดือน
มิถุนายน 2564

เมาไม่ขับ
เดินทางปลอดภัย
ลดเสี่ยงอุบัติเหตุรุนแรง

ประเทศไทย ได้เข้าสู่ฤดูฝนแล้วตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2564 และจะสิ้นสุดฤดูฝนประมาณกลางเดือนตุลาคม 2564 ซึ่งปีนี้คาดว่าจะมีปริมาณฝนมากกว่าปีที่ผ่านมา รวมถึงปริมาณฝนรวมทั้งประเทศมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 - 10 โดยช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม การกระจายตัวและปริมาณฝนจะลดลง อาจทำให้เกิดภาวะขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในบางพื้นที่ ส่วนช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน จะมีฝนตกชุกหนาแน่นและมีแนวโน้มที่พายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านประเทศไทยตอนบน 2 - 3 ลูก ทำให้ฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ อาจส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง

ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ได้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ภัยในช่วงฤดูฝน โดยให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัย การแจ้งเตือนภัยที่รวดเร็วและเข้าถึงประชาชนในทุกพื้นที่เสี่ยงภัย ควบคู่กับการจัดเตรียมสรรพกำลัง วัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรกลด้านสาธารณภัยให้พร้อมปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันท่วงที

สำหรับจุลสารลด - หยุด - ภัย ฉบับเดือนมิถุนายน 2564 ยังคงนำเสนอสาระน่ารู้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ทั้งการป้องกันอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับ วิธีขับรถผ่านจุดเสี่ยง และข้อควรปฏิบัติในการลากรถเสีย อีกทั้งยังได้สอดแทรกเนื้อหาสาระในการใช้งานถังดับเพลิงเคมีอย่างถูกวิธี รวมถึงการป้องกันอุบัติภัยจากสารเคมี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยที่นำไปปรับใช้ให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตประจำวันได้

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 ยังคงมีอยู่ แม้ว่าจะมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแล้วในบางกลุ่ม แต่เรายังคงต้องร่วมมือกันป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอย่างต่อเนื่อง ใช้ชีวิตไม่ประมาท ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค สวมหน้ากากอนามัย หมั่นล้างมือ เว้นระยะห่าง ตรวจเชื้อโควิด - 19 เมื่ออยู่ในกลุ่มเสี่ยง รวมถึงดูแลสุขภาพให้แข็งแรงและพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อให้เราและคนรอบข้างปลอดภัยจากโรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19

"ปภ.ห่วงใยความปลอดภัยคนไทยทุกคน"

แล้วพบกันใหม่

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

บุญธรรม เลิศสุขีเกษม

บรรณาธิการ

ชัยณรงค์ วาสนะสมสิทธิ์, เชษฐา โมสิกรัตน์, เธียรชัย ชูกิตติวิบูลย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ศิริวรรณ จุลวนิชรัตนา

กองบรรณาธิการ

พัลลรินทร์ ภูกิจ, เดือนเพ็ญ ประทุม, สุวารี มิ่งเมือง, เบญจมาศ เชียรวิชัย, ชุดาภา ภัทรกรรม, จันทร์จิรา วงษ์เจียม, รัตติยา ทองทับ

มิถุนา - กลับมาแล้ว

โดย...พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกข์
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการเตือนภัย ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

วันเวลาไปเร็วเหลือเกิน รู้สึกว่าได้ปรารภถึงเดือนมิถุนายนของปีที่แล้วไปไม่นาน นี่ก็ย่างเข้าเดือนมิถุนายนอีกแล้ว เมื่อปีก่อนเคยเป็นห่วงว่าฝนจะน้อย แล้งจะมาเยือน แต่ปีนี้ไม่เป็นห่วงแล้ว เพราะการพยากรณ์ของหลายสำนัก ได้ความว่าปีนี้ฝนจะมามากกว่าค่าเฉลี่ยถึงประมาณ 10 % กว่า ๆ แต่ละภาคจะได้รับฝนเพิ่มขึ้นแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ อธิบายว่าอิทธิพลของลานีญาที่จะเบาบางลงไป กลับแสดงอาการว่ายังไม่ไปไหน จึงเป็นการเสริมปริมาณฝนของฤดูฝนให้เพิ่มขึ้นแตกต่างจากปีก่อน ประกอบกับลมประจำต่าง ๆ และหย่อมความกดอากาศก็เอื้อต่อการเพิ่มปริมาณฝนอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ฝนก็ไม่ได้ตกทั่วฟ้า บางพื้นที่ฝนตกถี่ บางพื้นที่ก็ขาดฝนแม้จะเป็นฤดูฝนก็ตาม ดังนั้น จึงควรที่จะระมัดระวังการใช้น้ำอยู่ต่อไป โดยเฉพาะในพื้นที่ที่แห้งแล้งอยู่เป็นประจำ

มีการบอกกล่าวกันว่าปีนี้ฝนจะมากตอนต้นฤดูและมาก่อนเวลา ดังที่เห็นแล้วว่าเมื่อเดือนพฤษภาคมมีฝนอยู่เกือบไม่ได้หยุด ในภาพรวมทั่วไปเป็นฝนที่เกิดเพราะพายุฤดูร้อนกระจายไปทั่ว โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วก็เกิดต่อเนื่องเรื่อยมาไม่ได้หยุด จนสิ้นเดือนพฤษภาคมเข้าสู่ฤดูฝนเต็มตัวของเดือนมิถุนายน นับว่าช่วยบรรเทาความร้อนและความแห้งแล้งของพืชพันธุ์ไม้ไปได้ระดับหนึ่ง แต่ก็มีการเตือนกันว่าปลายมิถุนายนต่อเนื่องต้นกรกฎาคม ฝนจะทิ้งช่วง โดยปริมาณฝนจะไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติ แล้วยังเตือนอีกว่าช่วงปลายฤดูฝนปริมาณฝนจะมากทีเดียว อาจเกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่เสี่ยง ขอให้มีการเตรียมรับมือและเฝ้าระวังกันด้วย

เป็นที่น่าสนใจถึงการแจ้งให้ดำเนินการเพื่อรับมือกับอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น เป็นการแจ้งซ้ำๆ เหมือนกันทุกปี นั่นเป็นนโยบายที่จะให้มีการเตรียมความพร้อมในการบรรเทาภัย ซึ่งในส่วนราชการก็ไม่น่าห่วงและไม่น่ามีปัญหา เพราะเป็นเรื่องที่พร้อมและเตรียมการอยู่แล้ว แต่ในส่วนของประชาชนที่อาจเป็นผู้รับภัยเล่า...มีการแนะนำให้เขาทำอย่างไรบ้าง เมื่อน้ำหลากน้ำท่วมให้ยกของหนีเอาไปไว้ในที่สูงให้พ้นน้ำท่วมนั้นเป็นการแก้ปัญหาเมื่อเกิดภัยแล้ว ก่อนหน้านั้นให้ทำอย่างไร...ให้คอยรับฟังข่าวและประกาศจากทางราชการ ! ได้มีการบอกหรืออธิบายลงรายละเอียดบ้างไหมว่าชาวบ้านควรทำอะไร เมื่อได้รับแจ้งก่อนภัยมา โดยเฉพาะให้เขารู้ล่วงหน้าว่าในบ้านเขา ในพื้นที่ของเขาจะเกิดภัยอะไรขึ้น จะเกิดเมื่อไร จะรุนแรงไหม เพื่อเขาจะได้ปฏิบัติตัวได้ถูก ประกาศจากส่วนกลางจะเป็นประกาศกว้าง ๆ บอกฝนจะตก ฟ้าจะร้อง ในภาคนั้นในจังหวัดนั้น และเมื่อฝนมาก็ไม่ได้ทำให้เกิดภัยทั้งจังหวัด จะเกิดเฉพาะพื้นที่ตามที่ลุ่ม ตามหุบ ตามลำห้วย ซึ่งคนในพื้นที่จะรู้ดี ดังนั้นสิ่งที่ควรทำคือการให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงว่าเขาควรจะประเมินความเสี่ยงต่อภัยพิบัติในพื้นที่ของเขาอย่างไร

เรื่องการประเมินความเสี่ยงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ โดยเฉพาะกรณีน้ำหลากดินถล่ม และน้ำท่วมฉับพลัน บางกรณีไม่มีฝนตกในพื้นที่บ้านของตนเองเลย แต่มีฝนตกบนภูเขาสูงซึ่งเป็นต้นน้ำของลำห้วยที่ไหลผ่านหมู่บ้าน ฟ้ามืดฝนตกอยู่หลายชั่วโมง จากนั้นอีกไม่นานน้ำในป่าก็จะทะลักลงมาตามลำห้วยเข้าท่วมบ้านเรือน หนีน้ำท่วมกันไม่ทัน หรือหากหมู่บ้านอยู่ในที่ลุ่มริมลำห้วย น้ำก็จะมารวมกัน ณ ที่นั้นจำนวนมาก เกิดน้ำท่วมฉับพลัน เอ่อล้นเข้าท่วมแปลงพืชผลและบ้านเรือนอยู่นานวัน กรณีอย่างนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ โดยเฉพาะหมู่บ้านบนเนินลาดเชิงเขา ซึ่งน้ำจะหลากลงมารุนแรงตามลำห้วยหรือพื้นที่ลาดนอกลำห้วย ส่วนหมู่บ้านที่อยู่ในที่ราบลุ่มก็จะได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขัง เนื่องจากฝนในพื้นที่และน้ำเอ่อจากลำห้วย ถ้าเป็นพื้นที่กลางน้ำหรือปลายน้ำ ภาพเช่นที่กล่าวมานี้จะต้องมีการประเมินตามหมู่บ้านต่าง ๆ โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นและนักวิชาการในพื้นที่แนะนำให้คนในชุมชนเข้าใจ จัดอาสาสมัครประจำหมู่บ้านเพื่อเก็บข้อมูลสภาพพื้นที่ สภาพอากาศ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่จะมีผลต่อภัยอันอาจจะเกิดขึ้นโดยเฉพาะฤดูฝนนี้เขาว่าจะมีฝนมากอาจมีอุทกภัย เตรียมตัวไว้แต่เนิ่น ๆ ครับ

โดยปกติแต่ละชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยตระหนักในเรื่องนี้อยู่แล้ว ผู้นำชุมชนรู้เรื่องและมีข้อมูลอยู่แล้ว การสนับสนุนของทางราชการ โดยเฉพาะการแนะนำทางวิชาการ การจัดการและสนับสนุนอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเก็บข้อมูลและประเมินความเสี่ยงภัยล่วงหน้า การประเมินพื้นที่เสี่ยงที่สามารถดำเนินการไว้ก่อนและคอยปรับแก้ให้เป็นปัจจุบันไปตามเหตุการณ์ ไม่ต้องรอหนังสือสั่งการจากหน่วยเหนือ ทำให้ชุมชนพร้อมที่จะป้องกัน - บรรเทาภัยได้ทันที...เจ้าหน้าที่ราชการมาอยู่ชั่วเวลาหนึ่งและก็ย้ายไป แต่ประชาชนเขาอยู่ที่นั้นชั่วลูกหลาน เขาควรต้องอยู่อย่างปลอดภัยนะครับ...

3 ดื่มไม่ขับ...เดินทางปลอดภัย - ลดเสี่ยงอุบัติเหตุรุนแรง

4 หลักขับรถผ่านจุดเสี่ยงอย่างปลอดภัย..ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ

5 แนะวิธีลากรถอย่างปลอดภัย ...ป้องกันอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

6 เรียนรู้ - ใช้งานถังดับเพลิงถูกวิธี..ลดเสี่ยงอัคคีภัย ...ปลอดภัยจากสารอันตราย

7 เตรียมพร้อมรับมือและปฏิบัติตนปลอดภัย ...เมื่อประสบอุบัติภัยสารเคมี

ดื่มไม่ขับ...เดินทางปลอดภัย - ลดเสี่ยงอุบัติเหตุรุนแรง

ดื่มแล้วขับ เป็นสาเหตุลำดับต้นๆ ของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ความสามารถในการขับรถลดลงและเกิดพฤติกรรมเสี่ยงอันตรายต่อผู้ร่วมใช้เส้นทาง เพื่อลดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการดื่มแล้วขับ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรรู้เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การป้องกันอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับ และการหลีกเลี่ยงอันตรายจากผู้ที่ดื่มแล้วขับอย่างถูกวิธี ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับ

สติสัมปชัญญะ ความสามารถในการควบคุมรถ และการขับขี่ยานพาหนะต่างๆ ลดลง รวมถึงทำให้การคาดคะเนและการกะระยะห่างจากรถคันอื่นผิดพลาด ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงอันตราย

ปฏิกิริยาตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินช้ากว่าปกติ 8 เท่า จึงไม่สามารถแก้ไขเหตุฉุกเฉินเฉพาะหน้าได้อย่างปลอดภัย

หากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงก่อนหรือขณะขับรถ จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุสูงกว่าผู้ขับขี่ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 2 เท่า

ผู้ขับขี่ที่ดื่มแล้วขับมีอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุสูงกว่าผู้ขับขี่ที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 6.6 เท่า และมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตสูงถึง 9.6 เท่า

ป้องกันอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับ

- **ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งช่วงก่อนเดินทางหรือขับรถ** เพราะจะทำให้ประสิทธิภาพในการขับรถลดลง และไม่สามารถแก้ไขเหตุฉุกเฉินเฉพาะหน้าได้อย่างปลอดภัย
- **หากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ห้ามขับรถอย่างเด็ดขาด** ควรให้เพื่อนที่ไม่ดื่มขับรถแทน ใช้บริการรถแท็กซี่หรือรถโดยสารสาธารณะ กรณีไม่มีเพื่อนร่วมทาง ควรรอจนสร่างเมาแล้วจึงค่อยขับรถไปต่อ

- **เพิ่มความระมัดระวังในการขับรถช่วงเวลากลางคืน** โดยเฉพาะช่วงหลังเที่ยงคืน เพราะกว่า 1 ใน 10 ของผู้ขับรถที่ดื่มแล้วขับจะมีพฤติกรรมการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย จึงเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

เลี่ยงอันตรายจากพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ที่ดื่มแล้วขับ

- **สังเกตลักษณะการขับรถ** หากมีพฤติกรรมการขับขี่ที่เสี่ยงอันตราย ให้ชะลอความเร็ว เพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ รักษาระยะห่างจากรถคันดังกล่าวให้มากที่สุด ไม่ขับรถเข้าใกล้หรือแซงในระยะกระชั้นชิด เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

- **โทรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อติดตามดำเนินคดีตามกฎหมาย** โดยจดหมายเลขทะเบียนรถ สีรถ และยี่ห้อรถ เพื่อเป็นเบาะแสให้กับเจ้าหน้าที่

กฎหมายควรรู้

ผู้ขับขี่ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย โดยอัตราโทษของผู้ขับขี่ในขณะเมาสุรา มีดังนี้

เมาแล้วขับ	โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับ 5,000 - 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาต
เมาแล้วขับเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ	โทษจำคุก 1 - 5 ปี และปรับ 20,000 - 100,000 บาท และพักใบอนุญาตขับขี่ ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือเพิกถอนใบอนุญาต
เมาแล้วขับเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส	โทษจำคุก 2 - 6 ปี และปรับ 40,000 - 120,000 บาท และพักใบอนุญาตขับขี่ ไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเพิกถอนใบอนุญาต
เมาแล้วขับเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย	โทษจำคุก 3 - 10 ปี ปรับ 60,000 - 200,000 บาท เพิกถอนใบอนุญาต

ที่มา : พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 , พ.ร.บ. จราจรทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550

หลักขับรถผ่านจุดเสี่ยงอย่างปลอดภัย ...ลดเสี่ยงอุบัติเหตุ

การขับรถผ่านเส้นทางที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งทางโค้ง ทางแยก จุดกลับรถ หรือจุดตัดทางรถไฟ หากผู้ขับขี่ไม่ระมัดระวังในการขับรถ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุรุนแรงได้ เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะหลักในการขับรถผ่านจุดเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้

ทางโค้ง

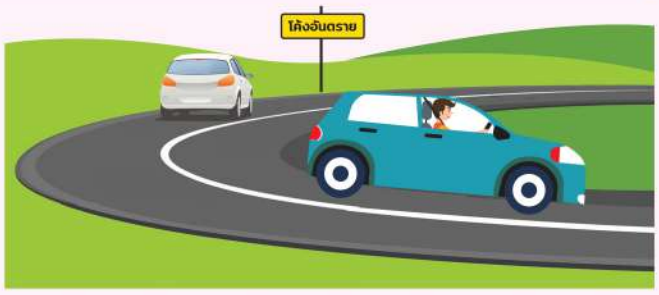

- **ลดความเร็วก่อนเข้าทางโค้ง** บังคับรถให้อยู่ในช่องทาง และไม่แซงรถคันอื่นในขณะเข้าโค้ง
- **ไม่เบรกรถกะทันหันบนทางโค้ง** เพราะรถจะเสียการทรงตัวและพลิกคว่ำได้
- **ให้สัญญาณเตือนรถคันอื่นที่ขับสวนทาง** โดยเฉพาะบริเวณทางโค้งที่แคบมาก ให้บีบแตรในเวลากลางวัน หรือใช้สัญญาณไฟในเวลากลางคืน

ทางแยก

- **ลดความเร็วก่อนถึงทางแยก** ไม่ขับแซงรถบริเวณใกล้ทางแยก เพราะเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
- **ทางแยกที่มีสัญญาณไฟจราจร** ให้ปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรอย่างเคร่งครัด
- **ทางแยกที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร** ให้หยุดรถ พร้อมมองรอบด้านจนแน่ใจว่าไม่มีรถขับผ่านหรือรถคันอื่นอยู่ในระยะไกล จึงค่อย ๆ ขับรถผ่านทางแยก

จุดกลับรถ

- **ให้สัญญาณไฟทุกครั้งก่อนเข้าช่องทางกลับรถ** พร้อมลดความเร็วไปจอดรอยังจุดกลับรถ
- **มองเส้นทางอย่างรอบคอบ** รอจนถนนว่างหรือรถคันอื่นอยู่ในระยะไกล จึงค่อยเลี้ยวกลับรถอย่างช้า ๆ
- **เมื่อกลับรถแล้วให้ใช้ช่องทางด้านซ้าย** เพื่อหลบให้รถทางตรงที่วิ่งเร็วกว่าขับแซงผ่านไปได้
- **กรณีกลับรถบริเวณที่มีสัญญาณไฟจราจร** ให้หยุดรถรอจนกว่าได้รับสัญญาณไฟ จึงค่อยเลี้ยวกลับรถ

จุดตัดทางรถไฟ

- **สังเกตป้ายเตือนจุดตัดทางรถไฟหรือลูกคลื่นบนถนน** ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนว่ามีจุดตัดทางรถไฟอยู่ข้างหน้า
- **ชะลอความเร็วรถ** มองซ้ายและขวาจนแน่ใจว่าไม่มีรถไฟวิ่งผ่าน จึงค่อยขับรถข้ามไป
- **หยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่ต่ำกว่า 5 เมตร** เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเตือนรถไฟหรือมีเครื่องกั้นทางรถไฟปิดลงมา และรอจนกว่ารถไฟวิ่งผ่านหรือเครื่องกั้นทางรถไฟเปิด จึงค่อยขับรถข้ามไป
- **ห้ามเร่งความเร็วรถเพื่อขับผ่านทางรถไฟขณะที่รถไฟกำลังวิ่งมา** เพราะบริเวณจุดตัดทางรถไฟ มีลักษณะเป็นเนิน หากเกิดเหตุฉุกเฉิน อาทิ เครื่องยนต์ขัดข้อง ล้อรถยนต์ติดร่องราง อาจทำให้ถูกรถไฟชนได้
- **ห้ามหยุดหรือจอดรถคร่อมทางรถไฟ** เพราะหากมีรถไฟวิ่งมา จะไม่สามารถเคลื่อนย้ายรถได้ทัน

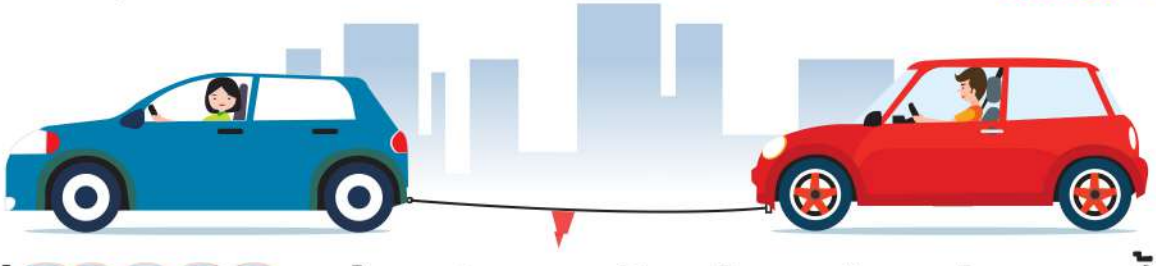

แนะวิธีลากรถอย่างปลอดภัย...ป้องกันอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

หลายครั้ง มักเกิดอุบัติเหตุระหว่างการลากรถเสียหรือรถขัดข้อง การเรียนรู้ข้อควรปฏิบัติในการลากรถอย่างถูกวิธี จะช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน และช่วยไม่ให้รถได้รับความเสียหายเพิ่มขึ้น เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะวิธีลากรถอย่างปลอดภัย ดังนี้

รู้จักประเภทของการลากรถ

● **การลากรถโดยใช้สายพ่วง** เหมาะสำหรับกรณีที่พวงมาลัยรถและเบรกสามารถใช้งานได้ โดยใช้เชือกหรือลวดสลิงที่มีความยาว 3 – 5 เมตร ผูกยึดกับจุดต่อพ่วงสำหรับลากรถหรือโครงสร้างรถที่มีความแข็งแรง

● **การลากรถโดยไม่ใช้สายพ่วง**

■ **ลากรถแบบยกหน้ารถหรือท้ายรถ (Tow dolly)** โดยมีอุปกรณ์สำหรับรองรับและยึดล้อคู่หน้าหรือคู่หลังให้แน่นหนา ก่อนยกให้ลอยเหนือระดับพื้น

■ **ลากรถแบบสไลด์ออน (Slide on)** โดยเคลื่อนย้ายรถขึ้นไปบรรทุกบนรถสไลด์หรือรถยก

รู้หลักกฎหมาย เพิ่มความปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ

● **กรณีรถเสีย** กฎหมายกำหนดให้ผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็ว หากจำเป็นต้องจอดอยู่ในทางเดินรถ ให้จอดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรและต้องมีเครื่องหมายหรือสัญญาณที่แสดงให้ผู้ใช้เส้นทางรายอื่นทราบว่ารถเสีย อาทิ ป้ายสามเหลี่ยมสะท้อนแสง

● **การลากรถ** กฎหมายกำหนดให้รถทุกชนิดลากจูงรถได้ 1 คัน และต้องจัดให้มีเครื่องหมายความปลอดภัยในการลากรถ ดังนี้

■ **ลากรถโดยใช้สายพ่วง** ให้ติดธงสีแดงบริเวณจุดกึ่งกลางของสายพ่วงรถในเวลากลางวันที่มีแสงสว่างเพียงพอ และติดตั้งโคมไฟหรือวัสดุเรืองแสงสีแดงบริเวณจุดกึ่งกลางของสายพ่วงรถในเวลากลางคืนหรือช่วงเวลาที่มีแสงสว่างน้อย

■ **รถที่ถูกลากจูง** ให้ติดตั้งป้ายสีขาว ขนาด 25 x 50 เซนติเมตร ที่มีข้อความ "รถกำลังถูกลาก" เป็นตัวอักษรสีดำสูง 15 เซนติเมตร พร้อมติดตั้งโคมไฟหรือจุดไฟแสงขาวส่องป้ายดังกล่าวไว้บริเวณท้ายรถที่ถูกลากจูง

● **กรณีฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย** มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

รู้วิธีลากรถโดยใช้สายพ่วง ลดเสี่ยงอันตราย

ผู้ขับรถลาก

● **ขับรถด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ** โดยค่อย ๆ ออกรถ เพื่อป้องกันรถเสียหายจากการกระตุกหรือกระชากของสายพ่วง

● **ใช้ความเร็วคงที่** ไม่เกิน 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

● **เว้นระยะห่างจากรถคันที่ถูกลาก** ให้เหมาะสมกับความยาวของสายพ่วง หรือในระยะปลอดภัยประมาณ 5 เมตร และให้สัญญาณไฟล่วงหน้าก่อนเปลี่ยนช่องทางหรือเลี้ยวรถ

ผู้ขับรถที่ถูกลาก

● **ตรวจสอบการควบคุมรถ** โดยกดสอบเบรกและพวงมาลัยให้สามารถควบคุมรถได้ กรณีรถเกียร์ธรรมดา ให้ปลดเบรกมือและเข้าเกียร์ว่าง กรณีรถเกียร์อัตโนมัติ เลื่อนเกียร์ให้อยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง

● **ควบคุมรถอย่างระมัดระวัง** โดยควบคุมความเร็วและเว้นระยะห่างให้สัมพันธ์กับรถลาก รวมถึงบังคับพวงมาลัยให้อยู่ในช่องทางเดียวกับรถลาก

เรียนรู้ ใช้งาน

อัคคีภัย เป็นภัยใกล้ตัวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากความประมาท และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งแต่ละครั้งที่เกิดเพลิงไหม้ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะการเลือกใช้และใช้งานถังดับเพลิงอย่างถูกวิธี ดังนี้

ถังดับเพลิงถูกวิธี...ลดเสี่ยงอัคคีภัย...ปลอดภัยจากสารอันตราย

รู้จักประเภทของไฟ

ประเภท A เป็นไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมดาที่ติดไฟง่าย อาทิ ไม้ กระดาษ ผ้า ยาง และพลาสติก

ประเภท B เป็นไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่เป็นของเหลวติดไฟ มีส่วนประกอบพื้นฐานเป็นน้ำมันดิบ น้ำมันก๊าซ น้ำมันเบนซิน และก๊าซไวไฟของเหลวติดไฟและก๊าซ อาทิ น้ำมันสี สารละลาย ทินเนอร์

ประเภท C เป็นไฟที่เกิดกับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ยังมีกระแสไฟฟ้าอยู่ หรืออุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านอยู่ตลอดเวลา เช่น มอเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ตัวแปลงกระแสไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า สายไฟ ปลั๊กไฟ สวิตช์ไฟ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ประเภท D เป็นไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงประเภทโลหะติดไฟได้ เช่น ไทเทเนียม แมกนีเซียม อลูมิเนียม และโพแทสเซียม เป็นต้น เป็นเชื้อเพลิงที่พบได้ในห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง และภาคอุตสาหกรรม

ประเภท K เป็นไฟที่เกิดกับเครื่องครัว น้ำมันที่ใช้ในครัว น้ำมันที่ติดไฟยาก ไขมันสัตว์ รวมถึงของเหลวที่ใช้ในการประกอบอาหาร อาทิ น้ำมันประกอบอาหาร น้ำมันพืช ไขมันสัตว์

เลือกใช้ถังดับเพลิงถูกต้อง

ชนิดผงเคมีแห้ง บรรจุผงเคมีแห้งและอัดก๊าซไนโตรเจนที่สามารถระงับปฏิกิริยาเคมีของการเกิดเพลิงไหม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะกับการใช้งานในอาคารพักอาศัย บ้าน และโรงงานอุตสาหกรรม ใช้สำหรับดับไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงได้เกือบทุกประเภท A B C ยกเว้นเพลิงไหม้ที่เกิดจากน้ำมันที่ติดไฟยากประเภท K

ชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ บรรจุก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เมื่อฉีดออกมาจะเป็นไอเย็นจัดคล้ายน้ำแข็งแห้ง ช่วยลดความร้อนและดับไฟได้อย่างรวดเร็ว สามารถใช้ดับเพลิงได้ทั้งประเภท B C เหมาะสำหรับโรงงานที่มีไลน์ผลิตขนาดใหญ่ โรงอาหาร ห้องเก็บอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แต่ไม่เหมาะสำหรับนำไปใช้ในบริเวณที่ไม่มีอากาศถ่ายเท เพราะทำให้ขาดอากาศหายใจเสียชีวิตได้

ชนิดเคมีสูตรน้ำ ใช้ดับไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงทั่วไป ของเหลวติดไฟ ก๊าซ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า และน้ำมันที่ติดไฟยากประเภท A B C D K เหมาะสำหรับควบคุมเพลิงในห้องครัว เนื่องจากสามารถดับไฟที่เกิดจากน้ำมันประกอบอาหารได้

ชนิดน้ำยาเหลวระเหย เป็นสารดับเพลิงชนิดสารเคมีเหลวที่มีความเย็นจัด เมื่อฉีดออกมาจะเป็นไอระเหย ทำหน้าที่กำจัดความร้อน ขัดขวางการเผาไหม้ออกซิเจน และไม่เป็นสื่อนำไฟฟ้า ใช้สำหรับควบคุมเพลิงไหม้ได้ทั้งประเภท A B C เหมาะสำหรับควบคุมเพลิงไหม้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ห้องไฟฟ้า ห้องเก็บอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องใช้สำนักงาน

ชนิดโฟม ใช้สำหรับดับเพลิงในภาคอุตสาหกรรม เชื้อเพลิงประเภททินเนอร์ และสารระเหยติดไฟ ประเภท A B เมื่อฉีดพ่นออกมาจะมีลักษณะเป็นฟองโฟมปกคลุมเชื้อเพลิงที่ลุกไหม้ แต่มีน้ำเป็นส่วนประกอบ ไม่ควรนำไปดับไฟที่เกิดกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภท C

วิธีการใช้งานถังดับเพลิง

ดึง

ดึงสลักนิรภัยออกจากคันบีบบริเวณหัวถังดับเพลิง โดยหมุนสลักจนตัวยึดขาดและดึงสลักทิ้ง

ปลด

ปลดสายฉีดออกจากตัวถังดับเพลิง โดยดึงจากปลายและใช้มือจับสายฉีดให้มั่นคง

กด

กดคันบีบด้านบนของถังดับเพลิง เพื่อให้น้ำยาดับเพลิงพุ่งออกจากหัวฉีดไปยังต้นเพลิง

ส่าย

ส่ายหัวฉีดของถังดับเพลิงให้ทั่วบริเวณต้นเพลิง

ผู้ใช้งานถังดับเพลิงควรอยู่ห่างจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ประมาณ 2-4 เมตร ทางด้านเหนือลม จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเพลิง

เตรียมพร้อมรับมือและปฏิบัติตนปลอดภัย ...เมื่อประสบ อุบัติภัยสารเคมี

อุบัติภัยสารเคมี เป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในสถานที่จัดเก็บ การขนส่ง กระบวนการผลิต โดยเฉพาะบริเวณชุมชนโดยรอบโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงผู้ใช้รถใช้ถนนมักประสบอุบัติภัยสารเคมีรั่วไหลบ่อยครั้ง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะวิธีปฏิบัติตนปลอดภัยเมื่อประสบอุบัติภัยจากสารเคมี เพื่อช่วยลดความเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

หมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับติดต่อแจ้งเหตุ

1650	1784	199	1564
กรมควบคุมมลพิษ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	สถานีดับเพลิง	กรมโรงงานอุตสาหกรรม

การเตรียมพร้อมรับมืออุบัติภัยจากสารเคมี

- **ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของสารเคมี** อาทิ สัญลักษณ์ ประเภท คุณสมบัติ และอันตรายของสารเคมี จะช่วยป้องกันอันตรายจากสารเคมีและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการระงับเหตุอุบัติภัยสารเคมี

- **สังเกตสิ่งผิดปกติที่เป็นสัญญาณของสารเคมีรั่วไหล** เช่น มีไอหรือควันจำนวนมาก มีกลิ่นเหม็นรุนแรง มีเสียงดังผิดปกติ เป็นต้น

- **บริเวณสถานประกอบการ** เช่น น้ำในแหล่งน้ำมีกลิ่นเน่าเหม็น และสัตว์น้ำตายจำนวนมาก เป็นต้น ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่าสารเคมีรั่วไหล จะได้เตรียมการรับมือ ป้องกัน และอพยพหนีภัยกันท่วงที

- **จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากอุบัติภัยสารเคมี** เช่น หน้ากากอนามัย ถุงมือ แว่นตา และถังดับเพลิงเคมี เป็นต้น จะช่วยลดการสูดดมสารพิษเข้าสู่ร่างกาย และป้องกันอันตรายจากการระเบิดหรือเพลิงไหม้ได้

- **ใช้งานสารเคมีด้วยความระมัดระวัง** ไม่ควรเก็บสารเคมีใกล้แหล่งความร้อน หรือบริเวณที่มีประกายไฟ

วิธีปฏิบัติตนกรณีเกิดอุบัติภัยจากสารเคมี

- **แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาระงับเหตุ** โดยให้ข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่เกิดเหตุ ลักษณะของเหตุการณ์ ประเภทสารเคมี จำนวน และอาการของผู้ได้รับอันตราย

- **ออกห่างจากจุดเกิดเหตุ** ไปทางด้านเหนือลมหรือที่สูง บริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวกในระยะไม่ต่ำกว่า 300 เมตร เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสไอระเหยของสารเคมีหรือก๊าซพิษ

- **ใช้หน้ากากอนามัยหรือผ้าสะอาดชุบน้ำปิดจมูก** เพื่อป้องกันและลดการสูดดมสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย

- **ห้ามประกอบกิจกรรมที่ทำให้เกิดประกายไฟบริเวณที่สารเคมีรั่วไหล** อาทิ จุดไฟแช็ก สตาร์ทรถยนต์ เพราะเสี่ยงต่อการทำให้เกิดระเบิดและเพลิงไหม้

- **ห้ามสัมผัสสารเคมีที่รั่วไหล** ไม่เข้าใกล้บริเวณที่กั้นเป็นเขตอันตราย เพราะเสี่ยงต่อการได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกาย รวมถึงอาจได้รับอันตรายรุนแรง

- **ห้ามระงับเหตุด้วยตนเองอย่างเด็ดขาด** เนื่องจากสารเคมีแต่ละประเภทมีวิธีการจัดการและระงับเหตุแตกต่างกัน หากแก้ไขผิดวิธีจะได้รับอันตรายและส่งผลให้สถานการณ์รุนแรงมากขึ้น

- **ห้ามจอดรถหรือขับรถผ่านบริเวณที่รถบรรทุกสารเคมีประสบอุบัติเหตุ** ควรดับเครื่องยนต์และจอดรถให้ห่างจุดเกิดเหตุในบริเวณที่ปลอดภัย

ปภ.จัดประกวดองค์กรปกครองท้องถิ่น ด้านการจัดการสาธารณภัย

เสริมศักยภาพท้องถิ่น - สร้างชุมชนปลอดภัย

สาธารณภัย มีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ขยายวงกว้าง และมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นด่านหน้าของการจัดการสาธารณภัยในระดับพื้นที่ ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงและผลกระทบจากสถานการณ์ภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จึงได้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการรับมือสาธารณภัยครอบคลุมทุกมิติมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสานพลังท้องถิ่นสร้างความปลอดภัยในชุมชนอย่างยั่งยืน

สานพลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการสาธารณภัย

ก่อนเกิดภัย เตรียมพร้อมเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยและความเสี่ยงภัยในพื้นที่ รวมถึงจัดระบบกระจายข้อมูลแจ้งเตือนภัยที่เข้าถึงประชาชนทุกครัวเรือนอย่างรวดเร็ว อาทิ วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว รถกระจายเสียงเคลื่อนที่

ขณะเกิดภัย บูรณาการสรรพกำลังเผชิญเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยสั่งใช้เจ้าหน้าที่ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย ยานพาหนะ และเครื่องมือสื่อสารจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ รวมถึงประสานขอรับการสนับสนุนจากท้องถิ่นใกล้เคียงหรือจังหวัด โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์

หลังเกิดภัย ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพ ทั้งการจัดหาอาหารน้ำดื่ม การซ่อมแซมบ้านเรือน การจัดหาสิ่งของจำเป็นในการดำรงชีพ รวมถึงสำรวจความเสียหายในทุกด้าน เพื่อประสานการช่วยเหลือและฟื้นฟูตามระเบียบกระทรวงการคลัง

เสริมศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ได้จัดโครงการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการสาธารณภัยดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2564 เพื่อสะท้อนศักยภาพและยกระดับการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

- **ประเภทของการประกวด** แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เทศบาลนครและเมืองพัทยา กลุ่มที่ 2 เทศบาลเมือง กลุ่มที่ 3 เทศบาลตำบล
- **รูปแบบการประกวด** แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสมัครเข้าประกวด โดยให้เทศบาลที่มีความพร้อมสมัครเข้าประกวดได้ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

2. การคัดเลือก แบ่งเป็น 3 รอบ ดังนี้ รอบแรกเป็นการประกวดระดับจังหวัด รอบที่สองเป็นการประกวดระดับภาค และรอบที่สามเป็นระดับประเทศ โดยจะคัดเลือกเทศบาลที่ผ่านเข้ารอบให้เหลือประเภทละ 4 รางวัล ประกอบด้วย รางวัลชนะเลิศ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 และรางวัลชมเชย โดยท้องถิ่นที่ผ่านการคัดเลือกจะได้รับโล่รางวัลและประกาศเกียรติคุณ

- **เกณฑ์การคัดเลือก** โดยพิจารณาประเด็นหลัก 2 ส่วน ส่วนแรก ข้อมูลเชิงวิชาการ อาทิ การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การวางระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย การจัดเตรียมบุคลากรและเครื่องมือที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัย ส่วนที่ 2 ความพร้อมด้านการปฏิบัติการ ระบบการแจ้งเตือนภัย การรับแจ้งเหตุ การเผชิญเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมถึงความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์

ก้าวต่อไปของการสร้างความเข้มแข็งในการจัดการสาธารณภัยในระดับพื้นที่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้วางแนวทางการสานพลังระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่นในรูปแบบหุ้นส่วนการจัดการสาธารณภัย มุ่งเน้นการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสาธารณภัยให้เข้าสู่ระบบดิจิทัล รวมถึงส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านสาธารณภัย เพื่อยกระดับการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รู้เท่าทันความเสี่ยงภัย รู้รับมือ และสร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
Department of Disaster Prevention and Mitigation. Ministry of Interior, Thailand
3/12 ถนนอู่ทองนอก แขวง/เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์/โทรสาร : 0-2243-0674, 0-2243-2200
สายด่วนนิรภัย 1784
www.disaster.go.th
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย DDPM
@DDPMNews
@1784DDPM